

TITO

Pauloa bikaronaki ida athi kapapirani Tito kania

Tito kaimoni hida Paulo athi kapapirani

1 ¹Tito, oathi hida onajirija kadaimoni. Hovani Paulo ho. Deus kabadani abono ho. Jesus Cristo hora karonavini hiki athi oavaadahaonivini. Deus hora nagathogathovini hi'iki va'ora oakodiara kaimoni adani kidija'ari, danoja kaimoni ida vajari'darina. Deus va'ora nagathogatho'iki adani kidija'ari. Deua binofiki ida va'ora oka'ojomo'ivini athia. Ka'oa hini ida Deus athi ija'ari-ra nava'isohijahakivini hiki hojai asohiki binofikia.

²Deus athi haria nava'isohijoravini hiki ida mahi anokhomiriki Deus kania anaviahanokhaja kaimoni. Hahavi-ra namonahavini viahania Deua bini'a'iki:

—Ija'ari-ra ono'aki bana ho mahi anokhomirikia kodiania — niha. Deua ni-bikorijanahaki ida ija'ari. Ka'oa hiki ida mahi anokhomiriki varani hini. ³Deua binofivini kamahini vani ija'ari-ra nanamithavini hi'iki ida mahi anokhomiriki varani hini. Deus akadi'akava'ijoahi abono hora nanamithavini hi'iki hida mahi anokhomiriki varani hini, hora honariavini hiki oananamithaonija kaimoni.

⁴Tito, ira oakaronavini hiki hida oathi kapapirani. Jesus kania iabono gahinai iniha'avini ira oakodiavini mani ida kodisaia ira onaonivini hija. Harivani Jesu-ra avakajjoka'bamakhamaki hari. Onofiki ida Deus akadiabi'i, Jesus Cristo khama ira vakajoamoraha'oadahavini, ira vano'avini jaboni va'i jahajahania. Akadi'akava'ijoahi abono ada Jesus Cristo.

Tito hojana oadani kajoviri Creta kaonikia

⁵Creta kajoviri kakaarabonia ira onahojaha'iki ho, iananokhomija kaimoni ida badani onamonaha'iariki, inasohija kaimoni ida nahina asohiriki. Ira ohonariavini hi'iki jaboni:

—Tito, okha'a bana Jesus Cristo-ra vanofi'iki vaibavia mahija Jesus kaija'ari nava'isohiva abono-ra va'ora ianagathogathonionivini.

⁶Nimania bana hida Jesus kaija'ari nava'isohiva abono hojana jahaki. Ija'ari vahoariha avakaraganaharia kaimoni ida hojai asohiriki-ra bada ni'avini. Gamo hoarani oavani-ra vahojara ada Jesus kaija'ari nava'isohiva abono.

Jesus kaija'ari nava'isohiva abono-ra inagathogathovini kamahini, hari'a inagathogatho bana ada Deus athi-ra naabariki kaabi'i. Hari'a inagathogatho bana ada badani jahariki-ra kava'ipahinipa'itxiriki kaabi'i. Hari'a inagathogatho bana ada morobohariki fori hiki kaabi'i. Jahaki ada makhira kidisai-ra nava'isohijahakivini-ra ogavini vahoariha vakanavaraniharara kaimoni.

⁷Deus kabadani abono ada Jesus kaija'ari nava'isohiva abono. Ovari va'ora akadava'a'iki adani ija'ari. Ija'ari vahoariha avakaraganaharia kaimoni ida hojai asohiriki-ra bada ni'avini. Ni-jahaki hida abono-ra vaboraborahavini. Ni-jahaki ada vaipohina nava'isohiva abono aihamahijorakina, ni-kahanoki, ni-hoariha-ra dafiaki. Ni-jahaki jaboni ida jiniro a'ba'dini-ra kava'ibodivaraniha'oadahavini.

⁸Binofiki ida ija'ari-ra gathanijahakivini gorana. Bivajahaki ida nahina jahaki hahavi-ra namonahavini. Abono-ra nasohiki ada Jesus kaija'ari nava'isohiva abono. Kidibadani asohihaha'oadahaki ada. Deua binofiki-ra namonahaki ada. Kaborohirohi hina kaba'i va'i kaabanahahamaniha.

⁹Jesus kaija'ari nava'isohiva abonoa binofijahakiki ida akadi'ojomo'ihi athini, ni-bikajari'dapa'itxiki. Biogaki ida asohini Deus athi hini. Nikia va'ora khai ni'aki adani vahoariha Deus varani hina asohikia. Binasohivini biogaki ida vahoariha Deus athi-ra vakajoniki vaathi asohiriki.

¹⁰Hari. Jesus kaija'ari vahararana vahojaki adani Deus athi ka'oa hini-ra vakajoniki. Vakadivarania ija'ari-ra vakorijanahaki adani.

Cristo kaija'ari vihina-ra vakahi'badaraki adani. Judeus kaija'ari vaipohiki adani Cristo kaija'ari vihi'badaraki.

¹¹ Vakadivarani asohiki vavanihavini mani ida gora ipohiki kaija'arini-ra vaka'ojomo'ivini hija. Ni-asohiki ida vakadivarani, oniani ida gora ipohiki kaija'arini-ra va'ora vanadabavini hija. Asohiriki ida va'ora vaka'ojomo'ivini, vagathanija kaimoni ida jiniro. Ni-vava'i anaipahhipa'itxini hiki ida vahoariha vakadijiniro-ra vanofivini. Ni-asohipa'itxiki jaboni ida va'ora vaka'ojomo'ivini abosini.

Ivani Tito, Jesus kaija'ari nava'isohiva abono khama, va'ora vahonaria bana adani Deus athi-ra avanasohiriki viso vakhanina.

¹² Creta kajoviri kakaaraboni kaija'arinia vara bivani'a'iki ida kidiarabo kaija'arini. Niha ada vaathi namoniva abono:

“Korijanahia vakavaranihahaha'oadahaki adani Creta kajoviri kakaija'arini.

Tapo'ija ija'ari-ra napohimajavini fori vihiki adani.

'Bai-ra vanofivini arafiaki

jaboni adani ija'ari

vakajoniahaki.”

Nimania ida va'ora ogava abono kidiarabo kaija'arini vahojana-ra kanavaranihavini.

¹³ Ka'oa hiki ida varani vihina. Oniania ira onava'isohivini hiki: Va'ora kaabanidanoki bana mahija Deus athi akajari'dariki-ra vanaabajahakivini.

¹⁴ Va'ora kaabanidanoki bana mahija varani asohiriki-ra vakava'ipahini'avini. Judeus kaija'aria vanamonahaki ida varani 'bo'da ka'oa hiriki. Makhira vahoariha vanamonahaki ida honari ipohiki ija'aria bivakaajiki kaimoni. Varani asohiriki-ra vanamonahakia vakajoniki ida Deus athi ka'oa hini.

¹⁵ Deus ija'ari kava'ibodivarani-ra najahaka'oahi; ni-hojajanaki ida nahina kaaji hiki, va'i bodini vara nini asohiriki hiki. Ija'ari Deu-ra vakajari'dakia vakava'ibodivaranihaha'oadahahi ida varani asohiriki. Ni-vakadikaaji-ra vanaabavinia binajahaki ida vakadiva'ibodivarani. Vakajoniki ida Deus athi. Hojaki ida nahina asohiriki vava'i kaabanahahani kania. Vakadiva'ibodivarani ni-asohiki jaboni.

¹⁶—Deu-ra aogaki hari — vaabono vani'aki adani. Deu-ra avigara vaha; ni-vakadihojai asohiriki-ra bada vani'ajanaki vaha.

Deua bikaramonaki ida vakadihojai. Ni-vanaabaki ida Deus athi. Varagariki ida Jesus kaija'ari vihina.

Akava'ojomo'ihaki hida Deus athi

2 ¹Ivani Tito, ija'ari-ra va'ora ka'ojomo'i bana Deua binofikia, athi kapapirania hojokia.

²Vara va'ora ni'a bana adani makhira va'oaniaro miro'a vavijavaki:

—Avava'ini ogairiva bana. Vanajaha ida avakadihojai mahija vahoariha a'onira vavava'ihavini. Avaabononi vanasohi bana. Vavakajokadanoki bana ida ojomo'ihiki asohiki. Ka'oa hidorova bana ida vahoariha-ra va'ora avanakaidivavini. Hari'a bana vakava'ipahini ida Deu-ra avakajari'daravini — va'ora ni'a bana adani makhira va'oaniaro miro'a vavijavaki.

³Onivani fori va'ora niha bana jaboni adani gamo va'oaniaro miro'a vavijavaki. Va'ora ni'a bana:

—Hojai jahaka'oaki-ra vavahojaha'oadaha bana mahija vahoariha a'onira vavava'ihavini. Hari'a bana vahoariha-ra vakanavaraniha varani jaharikia. Hari'a vakahano bana.

⁴Gamo va'oaniaro miro'a vavijavaki-ra va'ora honaria bana gamo vaja'dinava-ra va'ora vaka'ojomo'ivini hojai jahaki-ra vakabanafora kaimoni. Va'ora vaka'ojomo'i mahija vakadimakhira, vakadisai vihiki-ra vanakaidivavini-ra avigavini.

⁵Va'ora vaka'ojomo'i jaboni bana adani gamo vaja'dinava mahija vaabono vanasohivini-ra aviga'avini, jahaka'oaja kaimoni ida vakadimahi, vakadimakhira ka'oa-ra vanofivini. Va'ora vaka'ojomo'i bana vagorana-ra avakadava'ajahakivinia, vakadimakhira vaathi-ra vanaabavinia jaboni.

Nimania hida gamo va'oaniaro miro'a vavijavaki gamo vaja'dinava-ra va'ora vaka'ojomo'ivini varani hini. Gamo vaja'dinava hojai jahakia vakahojai'iki, ni-vahoariha Deus athi jahaki-ra vakanavaranihaki varani jaharikia.

⁶Onivani fori va'ora niha bana jaboni va'ora nava'isohi bana adani makhira vaagamojadini'iki, imakhinava vihiki vaabono vanasohira kaimoni.

⁷Ivani Tito, jakana vahoariha vanokiva ida kadahojai jahaki vakabanafoja kaimoni. Va'ora ika'ojomo'ivini vani, inasohi bana ida ojomo'ihiki athini, ivakajokajahaki ida Deus athi.

⁸Vara ivani'a bana ida kada'ojomo'ihini athini asohiki mahija vahoariha iathini asohirini-ra vakahiravini. Haria vakanavaranihakia vakamithavini vanofiki ida varani asohiriki-ra vara ivani'avini, haria avanaathidanoararira kaimoni. Kadavarani asohini-ra vakamithavini mani ida vakadivarani anavisonini hija, oniani ida vava'i anaipahihini hija.

⁹Va'ora ni'a bana adani ka'da'di kahunai abono:

—Bada vani'a bana ida avakadika'da'di afohanana a'onira vahonariafiahavini hiki, khai va'ora avani'ara kaimoni afohanana. Hari'a bana avakadika'da'di vaathi-ra vana'damo'damo bana.

¹⁰Hari'a bana vabo'dia ida avakadika'da'di kanahina. Va'ora vananokiavinihi bana ida vaathi avanaabajahakivini. Avakadihojai jahakia va'ora vananokia bana jaboni adani avakadika'da'di, oniani ida Deus akadi'akava'ijoahi abono hina-ra avigavini hija, akadi'ojomo'ihini athini asohini-ra vakahivini hija jaboni — va'ora ni'a bana adani ka'da'di kahunai abono.

¹¹Deua binofiki ida ija'ari hahavi-ra kajoamoravini, oniani ida Jesus Cristo-ra karonavini hija va'ora akava'ijoara kaimoni.

¹²Deus haria kajoamoravini vani haria ka'ojomo'ivini hiki ida hojai Deua bivajahariki-ra akava'ipahinika'oavini, nahina asohiriki kaipahivahakia Jahari haria kaborovini-ra akava'inofinofijanaria kaimoni. Haria ka'ojomo'ivini hiki jaboni ida ariabono anasohivini, hojai asohikia akahojaiha'oadahana, hojai Deus va'i-ra khai ni'aki arihokina oadani.

¹³Haria ka'ojomo'ivini hiki jaboni ida arihokina oadani, Cristo joina-ra anokhavini. Khai ni'avahaki ida mahi Cristo jahana danona nokiani kamahini. Vagaki jaboni ida jahana. AkadiDeus danoki ada Jesus Cristo, akadi'akava'ijoahi abono.

¹⁴Cristo abono-ra va'aha'iki abini'ina akadimoni hina, haria akava'ijoara kaimoni, jaharikia arihojajanaria kaimoni. Jesus haria namonahavini hiki akadimahi sohika'oani kaimoni, kidimoni ka'oa arihina, kidibadani jahakia akabadanina-ra anofivini.

¹⁵Tito, va'ora bana ka'ojomo'ivinihi hida ira vara oni'avini hi'iki mahija iathini-ra vanaabavini-ra khai vani'avini. Va'ora kaabani bana adani iathini-ra vanaabariki. Deus kahunai abono ihini mani ida Deus athi-ra vanaabavinia va'ora ihonariavini hija. Hari'a bana Deus athi hirini vakahiva ida iathini. Hari'a bana hoariha iathini-ra kaihiponiriva.

Hojai asohiki varani hini hida

3 ¹Va'ora nava'ihokibakhia bana adani Jesus kaija'ari kadania vahojaki oathia. Va'ora honaria bana adani Jesus kaija'ari bada vani'aja kaimoni ida arabo-ra vaka'da'diki, arabo kaija'arini-ra vahonariafiahaki vihiki va'ora vahonariavini hiki, vaathi vanaabaja kaimoni. Honari vihirina kaba'i badani jahaki-ra vanokiha, vaakodiahi.

²Hari'a bana hoariha-ra vakanavaraniha varani jaharikia. Hari'a bana vakamadia. Athii forakia vakavarani'a bana vahoariha vakadiania. Ija'ari hahavi-ra vanakaidiva bana afoha'oadaha — va'ora ni'a bana adani Jesus kaija'ari.

³Cristo-ra aogaravini kari arihojana 'bo'da fori hiki ida Creta kaaraboni kaija'arini vahojana. Ni-ava'i bodini vara niki. Amorobohariki fori arihiki hari. Korijanahi arihina arihoja'iki hari. Ni-akaabokaki ida akadihojai 'bo'da ariabono akava'ijoavini. Badani asohiriki kaipahivahaki-ra akava'inofinofivini.

Nahina asohirini kaba'i, khai akhani'ianahi. Hoariha-ra anajahariharivini-ra anofivini. Hoariha kanahina jahaki-ra akabaivini. Vahoariha haria vakaimajahari'iki hari. Harivani jaboni va'ora akaimajahari'iki adani mahi 'bo'dakari. Nimanian ida Cristo-ra aogajoraravini kari-ra akavahojaivini.

⁴Kaba'i, Deus akadi'akava'ijoahi abono jahana-ra nanokia'iki akadiania. Binofiki ida aogavini haria nakaidivavini, haria nofijahakivini jaboni, ⁵oniani ida haria akava'ijoavini hija. Oniaroa, bada ani'avini kaba'i ida hojai bivajahariki, haria akava'ijo'aha. Akadihojai asohini abosini hirihini ida haria akava'ijoavini. Binofiki ida haria va'adivini, haria va'adimani'aha. Deus akadihojai jaharika'oaki-ra na'biravini mani ida haria sokoki fori nihaja, oniani ida akadimahi-ra anaja'divini hija, isai 'banaja'diniki fori haria nihaja. Nimanian ida Ma'onahai Jahaki kabadani akadiania.

⁶⁻⁷Jesus Cristo haria akava'ijoavini mani ida Ma'onahai Jahakia Deus haria no'avini hija. Deus kagahinaijahakina-ra nofivini mani ida Ma'onahai Jahaki-ra karonavini hija akadiania. Haria kajoamoravini mani ida ajahaka'oana-ra kahivini hija. Nimanian hida kidibadani jahaki akadiania, agathanian kaimoni ida haria kaibavijahahijoravini hi'iki, oniani ida mahi jahaki anokhomiriki-ra anokhavini hija kidiania.

⁸Ka'oa hiki hida ojomo'ihhi kavaranihi. Tito, onofiki hida varania va'ora ika'ojomo'ijahakivini, badani Deua bivajahaki-ra bada vani'ahaha'oadahara kaimoni adani Deu-ra vakajari'dariki. Vakadihojai asohiki ija'ari hahavi-ra kajoamoraki.

⁹Tito, ija'ari vaabono avakanaathidanoararikhamavini oadani, hari'a bana vakadivarani kania okha'a. Ija'ari kohana avikhhananavaki vaonina ipohikia vakavaranina oadani, hari'a bana vakadivarani kania okha'a. Hari'a bana vakamadiaki vakadiania o'o'ia. Ija'ari judeus kaija'ari vakadiva'isohihi jirikia vakavaranina oadani, hari'a bana vakadivarani kania okha'a. Ni-nahina kaimoni hini jahaki ida vakadivarani. Ni-nahina asohikia haria kakodiaki ida vakadivarani.

¹⁰Ikaabani bana ida ija'ari kidivariana vahoariha-ra narifirafiraki. Kadakaabanahi-ra kamitharihi; ikaabani'iana bana. Iathini-ra kamithari'ianahi; hari'a bana kidiania adahajana.

¹¹Iogaki ida ija'ari kadakaabanahi-ra nofiriki abononi anakamadavini Deus kahagihi-ra ragari'iki. Hojai asohiriki-ra nofivini mani ida ija'ari abononi anakamadavini-ra iogavini hija.

Paulo athi anokhomini

¹²Okaronaki bana ada oipohina hoarana kadania okhana. Ártemas vahabini bana ada okaronara. Tíquico vahabini bana ada okaronara. Kaikahina kamahini kadania, ivani Nicópolis sidaji onikia okha'a bana mahija ariabono aakaragararikhamavini. Okava'ibodivaraniki ida pahakari Nicópolis sidajia ohojana.

¹³Kadania avikhaki bana adani Zenas, Apolo khama. Arabo kaka'da'dini kava'isohihi jiriki ogava abono ada Zenas. Va'ora kajoamora bana adani makhira vi'bamiki nahina ivahojakia mahija nahinaro-ra vakainamoravini vaadahana.

¹⁴Jahaki ida akadija'ari badani jahaki amonahani-ra vaka'ojomo'ivini. Vaka'ojomo'ivini jaboni ida nahina-ra vakainamoki-ra vakajoamoravini. Nimania ida vakadihojai jahaki ija'ari-ra vakajoamoravini hini.

¹⁵Hihadani ija'ari kodiania vahojaki ira vaka'ivanitiki hadani. Va'ora ka'ivaniti bana adani Cristo kaija'ari kodimoni. Akadiva'ahi vihiki adani.

Onofiki ida Deus a'onira kajoamorahahavivini. Hari ida vani oamani Paulo athi anokhomini.